

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A1.** Το κείμενο πραγματεύεται τη διαχρονική σημασία της ανθρωπιάς. Η συχνή χρήση του παλαιότερου όρου του ανθρωπισμού προκύπτει από τη μεγάλη αξία του, αφού κάποιος συμπάσχει με όσα πλήττουν κάθε άνθρωπο αδιακρίτως και προσπαθεί να τον βοηθήσει χωρίς ωφελιμιστική διάθεση. Αυτός ο τύπος ανθρώπου αποτελεί διαχρονικό πρότυπο, αν και λίγοι μπορούσαν να ανταποκριθούν καθημερινά και έμπρακτα σε αυτό. Σήμερα το γενικό αίτημα για ανθρωπιά προκύπτει από τη συνειδητοποίηση και αναζήτηση διεξόδου στα πανανθρώπινα προβλήματα. Ωστόσο ο όρος έχει παραποιηθεί λόγω ποικίλων επιδιώξεων και πολυχρησίας, γεγονός που ευτελίζει το υψηλό νόημα της λέξης, τον αυθορμητισμό και την απλότητά της. Έτσι, ο σύγχρονος άνθρωπος ξεχνά πως η ανθρωπιά ισοδυναμεί με έμπρακτη εκδήλωση του ενδιαφέροντος για το συνάνθρωπο, χωρίς εγωισμό, και για αυτό είναι δύσκολος.
- B.1.** Στη σύγχρονη υπερκαταναλωτική εποχή ο άνθρωπος έχει θέσει ως υψηλότερο στόχο του την απόκτηση όλο και περισσότερων υλικών κυρίως αποκτημάτων. Ειδικότερα, στο επίκεντρο βρίσκεται ως επί το πλείστον η κάλυψη των υλικών του αναγκών, η ανταπόκριση στα διαφημιστικά πρότυπα που καθημερινά προβάλλονται στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και η καλοπέραση. Άρα, η έμφαση δίνεται στο «εγώ». Συνεχώς ο άνθρωπος παραγκωνίζει την πνευματική και ηθική του διάσταση, περιορίζει το ενδιαφέρον για το συνάνθρωπο, τη συμπόνια, την παροχή βοήθειας, την ανθρωπιά. Και όχι μόνο τα παραγκωνίζει αλλά επιπλέον τα θεωρεί και ξεπερασμένα, άχρηστα, μάταια, γιατί δεν μπορεί να αντιληφθεί καμία άλλη διάσταση πλην της υλικής. Έτσι, χάνει τη βαθύτερη ουσία του, απανθρωποποιείται, αποκοινωνικοποιείται. Και αυτό μόνο με ευτυχία δεν μπορεί να ισοδυναμεί.
- B.2. α)** Δύο τρόποι ανάπτυξης στην πρώτη παράγραφο του κειμένου είναι οι ακόλουθοι:
- **Ορισμός:** «και με την «ανθρωπιά» εννοούμε, φυσικά, τη συμπόνια, τη συμμετοχή, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το πάθος του γείτονα. Του κάθε ανθρώπου»
 - **Παράδειγμα:** «Ο Ντυνάν, για παράδειγμα, ο ιδρυτής του «Ερυθρού Σταυρού», υπήρξε ένα τέτοιος ανθρωπιστής» (δίνει παράδειγμα της έννοιας του ανθρωπιστή σε παλαιότερη εποχή και αυτό είναι το παράδειγμα του Ντυνάν)
- (**Σημείωση:** Στην ίδια παράγραφο μπορούν να εντοπιστούν άλλοι δύο τρόποι ανάπτυξης. Ο ένας είναι η αναλογία: «Η «ανθρωπιά» είναι ... ένα νόμισμα ...» και ο άλλος η αιτιολόγηση: «Η «ανθρωπιά» είναι ... γιατί ... μεγάλη».

Όμως οι τρόποι αυτοί δεν κυριαρχούν στην παράγραφο και γι' αυτό δεν επιλέχθηκαν στην παραπάνω απάντηση.)

- β)** Η διαρθρωτική λέξη «έτσι» στην τέταρτη παράγραφο δηλώνει αποτέλεσμα, συμπέρασμα. Συγκεκριμένα συμπεραίνεται η αλλοίωση του όρου «ανθρωπιά» και οι πολλαπλές ερμηνείες του ως αποτέλεσμα των διαστρεβλώσεων που έχουν υποστεί οι όροι (λέξεις).

Η διαρθρωτική λέξη «ωστόσο» στην έκτη παράγραφο δηλώνει αντίθεση. Συγκεκριμένα εκφράζεται η αντίθεση ότι από τη μία η ανθρωπιά είναι λέξη / όρος / λόγος και από την άλλη ότι η ανθρωπιά είναι βούληση και πράξη.

- B3. α)**
- αναλίσκxεται = ξοδεύεται
 - οικουμενική = πανανθρώπινη
 - διαστρεβλώσεις = αλλοιώσεις
 - ολωσδιόλου = εντελώς
 - ευζωίας = ευημερίας
- β)**
- κοινόχρηστος ≠ προσωπικός
 - συμμετοχή ≠ αποχή
 - αυτοακυρώνεται ≠ αυτοεπιβεβαιώνεται
 - γνώση ≠ άγνοια
 - αδιάκοπης ≠ σποραδικής

- B4. α)** Στην πρώτη παράγραφο με τη φράση «αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής» μεταφέρεται αυτούσια-αυτολεξεί η κοινή γνώμη της εποχής.
Με τη φράση «Ερυθρού Σταυρού» δηλώνεται το όνομα ενός συγκεκριμένου φορέα, μίας οργάνωσης.

- β)** Τρεις εκφράσεις του κειμένου με μεταφορική σημασία είναι οι ακόλουθες:
- «η ανθρωπινή λαιμαργία, η δίψα της ευζωίας δεν αφήνει τόπο για ευγενικά αισθήματα»
 - «ένas όρος, μια λέξη, μια έκφραση, που βρίσκεται ολοένα στο στόμα μας, σιγά σιγά φτωχαίνει, αδειάζει, αποστεώνεται, αυτοακυρώνεται»
 - «ο «ανθρωπιστής», ένας άνθρωπος με σπουδαίες ικανότητες, που αναλίσκxεται με ειλικρίνεια, χωρίς υστεροβουλία»

Γ1

Επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο

Τίτλος: «Αναζητώντας τον άνθρωπο»

Πρόλογος: αφόρμηση από επίκαιρο γεγονός (π.χ. αύξηση αριθμού ρακοσυλλεκτών και αστέγων)

Ύφος: επίσημο, τυπικό (χρήση γ' προσώπου)

Γλώσσα: αναφορική

A' ζητούμενο: Φαινόμενα έλλειψης ανθρωπιάς

- Καθημερινές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων (π.χ. αναξιοκρατία, καταπάτηση της ελευθερίας, της ιδιοκτησίας, της ζωής, του δικαιώματος εργασίας, αδικίες κ.λπ.).
- Ρατσιστικές και εθνικιστικές εκδηλώσεις, μισαλλοδοξία, έλλειψη αλληλεγγύης και αλληλοσεβασμού.
- Ατομικισμός, ωφελιμισμός, αδιαφορία για τον συνάνθρωπο, ιδιοτελής συμπεριφορά κ.λπ.
- Αμοραλισμός, υλικός ευδαιμονισμός, έλλειψη ιδανικών.
- Έξαρση της βίας και της εγκληματικότητας (π.χ. εγκλήματα, ληστείες, τρομοκρατία, βασανιστήρια, δολοφονίες, ενδοσχολική βία κ.λπ.).
- Επισφαλής ειρήνη, συχνοί πόλεμοι, συνεχείς πολεμικοί εξοπλισμοί.
- Εκμετάλλευση (πολιτική και οικονομική) των αδύναμων χωρών από τις ισχυρές.
- Στυγνός ορθολογισμός, κυριαρχία του τεχνοκρατικού πνεύματος, αποπνευματοποίηση.
- Απανθρωποποίηση της επιστήμης και της τεχνολογίας, επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα καταστροφικά για τον άνθρωπο (π.χ. παραγωγή και χρήση βιολογικών και πυρηνικών όπλων).
- Καταστροφή του περιβάλλοντος (π.χ. εξάντληση φυσικών πόρων, ερημοποίηση, μόλυνση ατμόσφαιρας-υδάτων-εδάφους, εξαφάνιση βιολογικών ειδών).
- Συνθήκες ζωής στις μεγαλουπόλεις (π.χ. αλλοτρίωση, αποξένωση-μοναξιά, υποβάθμιση των διαπροσωπικών σχέσεων κ.λπ.)

B' ζητούμενο: Δραστηριότητες

Ατομικές

- Ευσυνειδησία, ανάπτυξη ηθικής συνείδησης και αισθήματος ομαδικότητας.
- Ευαισθητοποίηση για τα κοινωνικά προβλήματα.
- Ατομική πρωτοβουλία, ανάληψη ευθυνών και εκπλήρωση καθηκόντων.

- Ενδιαφέρον και ενημέρωση για τα πολιτικά και τα κοινωνικά ζητήματα, και κριτική αντιμετώπισή τους.
- Ανάληψη κοινωνικής δράσης, εθελοντική συμμετοχή σε οργανώσεις και κοινωνικά δρώμενα

Συλλογικές

- Έμφαση από τους φορείς αγωγής και κυρίως το σχολείο στη σημασία του ανθρωπισμού και στην ανάπτυξη συλλογικότητας. Ισχυροποίηση των θεσμών των μαθητικών κοινοτήτων και δραστηριοποίησή τους για ανιδιοτελή προσφορά στο κοινωνικό σύνολο (εθελοντικές δράσεις).
- Προβολή ανθρωπιστικών προτύπων από τα Μ.Μ.Ε. και ευαισθητοποίηση του κοινού για τα κοινωνικά προβλήματα.
- Ενίσχυση και δραστηριοποίηση συλλογικών φορέων (π.χ. πολιτιστικοί σύλλογοι) και μη κερδοσκοπικών οργανισμών (π.χ. φιλανθρωπικά ιδρύματα) για την προσφορά στον συνάνθρωπο.
- Καλλιέργεια ενός ανθρωπιστικού και συλλογικού κλίματος από τον καλλιτεχνικό και πνευματικό κόσμο για την ευαισθητοποίηση των πολιτών.
- Αναθεώρηση της νομοθεσίας και ενδυνάμωση του κράτους πρόνοιας, αμερόληπτη απονομή δικαιοσύνης για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων.
- Διαφύλαξη ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω διεθνών οργανισμών, π.χ. Ο.Η.Ε., Διεθνής Αμνηστία.

Επίλογος: ανακεφαλαίωση και έμφαση στην αναγκαιότητα άμεσης εξάπλωσης και επικράτησης του ανθρωπιστικού ιδεώδους.

Σημείωση: η παραπάνω ανάπτυξη των ζητούμενων θεωρείται ενδεικτική.

Φροντιστηριακός Όμιλος